

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „АГРАРНА ИКОНОМИКА“

Приета от ФС: протокол № 11/25.04.2024

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС: протокол № 7/11.04.2024

Декан:

(Доц. д-р Денка Златева)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ИНВЕСТИЦИОНЕН МЕНИДЖМЪНТ В АГРОБИЗНЕСА“

ЗА СПЕЦ: „Аграрен бизнес“; ОКС „магистър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 9 за СС и СНУ, 11 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
в т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	9
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:	225

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Мария Станимирова)

2.
(гл. ас. д-р Дамян Кирчев)

3.
(гл. ас. д-р Павлина Иванова)

Ръководител катедра:
„Аграрна икономика“ (проф. д-р Теодорина Турлакова)

I. АНОТАЦИЯ

Обучението по дисциплината „Инвестиционен анализ в аграрния бизнес“ е насочено към следните основни цели: формиране на теоретични и практически познания за характера и управлението на инвестициите в агробизнеса; придобиване на практически умения за извършване на анализ на ефективността на инвестиционните проекти; придобиване на познания за възможностите за класиране на инвестиционни алтернативи; умения да се анализира инвестиционния риск свързан с инвестициите в реални активи и при изграждане на портфейли; изследване на влиянието на фактори, като лимитиращи бюджети, инфлацията и данъците, върху инвестиционните решения; изграждане на комплексна оценка на инвестиционните проекти в агробизнеса; запознаване със съдържанието и структурата на инвестиционния процес; запознаване с основните аспекти на извършването на оценка на проекти за развитие на селското стопанство.

Основните очаквани резултати от изпълнението на посочените цели са придобиване на аналитични умения в обучаваните да провеждат самостоятелно инвестиционни анализи и да повиши компетентността им при реализирането на инвестиционния процес в агробизнеса.

Съществени въпроси, на които се акцентира в дисциплината „Инвестиционен анализ в аграрния бизнес“ са: инвестиционните теории; основните принципи на управление и анализ на инвестициите; оценката на инвестиционните проекти; анализът и оценката на риска при инвестициите в реални активи и портфейли; организацията на инвестиционния процес; извършване на аналитична работа в областта на инвестициите в агробизнеса.

Усвояването на основните въпроси заложили в програмата ще спомогне на студентите магистри от програмата „Аграрен бизнес“ да формират трайни знания и умения за разработване, оценка и внедряване на практически приложими и теоретически обосновани инвестиционни решения в агробизнеса. Дисциплината може да подпомогне работата на студентите по дисциплини като „Управление на проекти в агробизнеса“, „Управление на риска в агробизнеса“ и др.

В съответствие с препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018г. за внедряване на политика, подкрепяща развитието на ключови компетентности за учене през целия живот, изучаването на дисциплината „Инвестиционен мениджмънт в агробизнеса“ позволява да се развият и усъвършенстват следните ключови компетентности:

- 1) Математическа компетентност - включва в различна степен способността и желанието за използване на математически начини на мислене и представяне (формули, модели, концепции, графики и диаграми) насочени към управлението на инвестициите и инвестиционния процес в агробизнеса.
- 2) Цифрова компетентност – включва използването на възможностите на MS EXCEL в областта на изграждането и оценката на инвестиционните решения в агробизнеса, оценката на инвестиционния риск и проектирането на инвестициите.
- 3) Предприемаческа компетентност – включва изграждането на мислене насочено към планиране, анализ и оценка на инвестиционни възможности, генериране и икономическа и финансова оценка на инвестиционни алтернативи, анализ на рискови показатели, проектиране на инвестиционен процес и др.

Дисциплината стимулира придобиването по-широкопрофилна подготовка с хибриден характер, включваща познания от други професионални направления, съобразно възприетата Стратегия за развитие на висшето образование в Република България 2021-2030 и целите на ИУ-Варна приети с мандатната програма. Това позволява по-висока степен на интердисциплинарност с други професионални направления – администриране на инвестиционни решения, внедряване на

статистически и математически решения в областта на инвестициите и др. Учебната информация включена в настоящата програма може да бъде основа за по-нататъшно задълбочено изучаване на други дисциплини като „Управление на проекти в агробизнеса“, „Управление на риска в агробизнеса“, „Организиран пазар“ и др. Знанията получени от изучаването на дисциплината дават възможност на студентите да вземат по-ефективни инвестиционни решения в практиката.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. ИНВЕСТИЦИИ И ИНВЕСТИЦИОНЕН МЕНИДЖМЪНТ – ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА	
1.1	Същност и структура на инвестициите и инвестиционната дейност
1.2	Инвеститори
1.3	Нормативна уредба на инвестициите
1.4	Инвестиционни теории
1.5.	Фактори влияещи върху инвестициите
ТЕМА 2. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ	
2.1	Същност, цели и задачи на управлението на инвестициите
2.2.	Обекти и субекти на инвестиционния мениджмънт
2.3.	Функции и механизми на инвестиционния мениджмънт
2.4	Организационно и информационно обезпечаване на инвестиционния мениджмънт
2.5	Инвестиционна стратегия
2.6	Характеристика на инвестиционните решения. Методически изисквания за вземане на инвестиционните решения
2.7.	Инвестиционна стратегия в предприятията
ТЕМА 3. МЕТОДИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТАРИУМ НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ МЕНИДЖМЪНТ И ИНВЕСТИЦИОННИЯ АНАЛИЗ	
3.1.	Система и методи на инвестиционния анализ
3.2.	Система и методи на инвестиционното планиране
3.3.	Система и методи на инвестиционния контрол
3.4.	Обхват и принципи на инвестиционния анализ
3.5	Финансови параметри на инвестиционния анализ
ТЕМА 4. ПАРИЧНА ОЦЕНКА НА ВРЕМЕТО	
4.1	Фактори определящи стойността на парите във времето
4.2	Бъдеща стойност
4.3	Настояща стойност
4.4	Анютетни изчисления
ТЕМА 5. МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ИЗБОР	
5.1	Статични методи
5.2	Динамични методи
ТЕМА 6. КЛАСАЦИЯ НА АЛТЕРНАТИВНИ ИНВЕСТИЦИОННИ РЕШЕНИЯ	
6.1	Система за оценяване и класиране на инвестиционни алтернативи
6.2	Влияние на инвестициите върху финансовите оценки
6.3	Избор при различни инвестиционни периоди

6.4	Значимост на нормата на дисконтиране
ТЕМА 7. ИНВЕСТИЦИИ И БЮДЖЕТНИ ОГРАНИЧЕНИЯ. . ИНФЛАЦИОННИ И ДАНЪЧНИ ЕФЕКТИ ВЪРХУ ИНВЕСТИЦИОННИТЕ РЕШЕНИЯ	
7.1	Инвестиционният избор в условията на бюджетни ограничения
7.2	Инфлацията и инвестиционния анализ
7.3	Влияние на данъците върху паричните движения
ТЕМА 8. РИСКЪТ В ИНВЕСТИЦИОННИЯ АНАЛИЗ	
8.1	Риск и възвращаемост
8.2	Видове инвестиционен риск при инвестирането
8.3	Измерване на риска на индивидуален актив
ТЕМА 9 ИЗМЕРВАНЕ НА ПОРТФЕЙЛНИЯ РИСК	
9.1	Рискът и портфейлната теория
9.2	Измерване на възвращаемостта на портфейл. Модел на Марковиц
9.3	Диверсификацията на портфейла като средство за избягване на риска
9.4	Модел за оценка на капиталовите активи (МОКА)
ТЕМА 10. МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ РИСК	
10.1	Съвкупност от методи и техники за оценка на инвестиционния риск в реални активи
10.2	Оценка на инвестиционния риск чрез статистически показатели
10.3	Метод на анализа на чувствителността
10.4	Метод на критичната точка
10.5	Метод на анализа на сценариите
10.6.	Симулационен метод „Монте Карло“
10.7	Метод на дърво на решенията
10.8	Метод на безрисковия еквивалент
10.9	Метод на включване на рисковата премия в нормата на дисконтиране
ТЕМА 11. ФИНАНСИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ И КАПИТАЛОВА СТРУКТУРА	
11.1	Видове източници за финансиране на инвестициите
11.2	Вътрешни източници за финансиране
11.3	Външни източници за финансиране
11.4	Средно претеглена цена на капитала
11.5	Капиталова структура
ТЕМА 12. КОМПЛЕКСНА ОЦЕНКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРОЕКТИ	
12.1	Подход към комплексно оценяване на инвестиционните проекти
12.2	Аспекти на оценяване на инвестиционните проекти в агробизнеса
12.3	Методическа процедура за получаването на конкретните оценки по аспектите на оценяване
ТЕМА 13. ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРОЦЕС – СЪЩНОСТ И СТРУКТУРА	
13.1	Същност и особености на инвестиционния процес
13.2	Структура на инвестиционния процес
ТЕМА 14. ЕТАПИ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРОЦЕС	
14.1	Инвестиционни проучвания – съдържание и обхват
14.2	Инвестиционно проектиране – съдържание и обхват
14.3	Изграждане на производствени обекти
14.4	Контрол върху изпълнението на инвестиционния процес

14.5	Управление на времето на инвестиционния процес
ТЕМА 15. АНАЛИЗ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО	
15.1	Цели на финансовия анализ
15.2	Изготвяне на анализа на инвестициите в селското стопанство
15.3	Елементи на анализа на инвестициите в селското стопанство

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

В представянето на методите за подготовка и провеждане на обучението по дисциплината се описва използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- учебни ресурси – електронен учебник, мултимедийни презентации, файлове, интернет страници; хипервръзки;
- учебни дейности – провеждане на електронно базирани учебни занятия чрез използването на софтуер за видеоконферентна връзка по предварително обявено разписание, както и синхронна и асинхронна комуникация с преподавателите, полагане на тестове, подготовка на курсови работи, проекти, изпълнение на задания, обсъждане на теми във форуми и други.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Писмено задание (по предварителни условия)	2	65
1.2.	Тест	2	70
Общо за семестриален контрол:		4	135
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	90
Общо за сесиен контрол:		1	90
Общо за всички форми на контрол:		5	225

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Инвестиционен мениджмънт в агробизнеса“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Адамов, В. И др. Инвестиции. Свищов, 1999
2. Александров К., Й. Желязкова. Управление на реалните инвестиции. Изд. „ЛИА“ ФСО-ООД, С.1999 г.
3. Ангелова В., Аграрна икономика. Университетско издателство „Стопанство“, С. 1999 г.
4. Благойчева, Х. Кирчев, Д. Инвестиционен анализ в аграрния бизнес – електронен учебник за студенти от спец. Аграрен бизнес“, 2013
5. Бланк, И. А. . Основы инвестиционного менеджмента, том 1 и 2. Омега-Л, Ельга, 2013
6. Близнаков, М. Управление на инвестициите. Варна: Наука и икономика. 2021
7. Ван Хорн, Д. С, Вахович, мл. Д. М. Основы финансового менеджмента.: Пер. с англ. – М. :ООО „И.Д.Вильямс“, 2011
8. Вачков, С. и др. Въведение във финансите. Варна: ИК РИС, 2009
9. Георгиев Ив., Основи на инвестирането, Университетско издателство „СТОПАНСТВО“, С.1999
10. Гитингер Дж. Прайс, Икономически анализи на селскостопански проекти. (второ издание, напълно преработено и допълнено), Изд. „ВЕНЕЛ“, С.1992 г.
11. Иванова В., Л. Панева. Инвестиционният избор, „АЛБАТРОС“, С.1999 г.
12. Кирчев, Д. Анализ и оценка на организационно-управленските аспекти на инвестиционния процес в лозарските стопанства в България. Устойчиво развитие на лозаро-винарския сектор - предизвикателства и възможности за растеж : Сборник с доклади от Национална кръгла маса, 15 ноември 2018 г., Варна : Наука и икономика, 2018, с. 265 - 289.
13. Кирчев, Д. Инвестиционният процес в лозарството на България. - Варна, 2013. - 273 с. (дисертационен труд)
14. Матеев, М. Анализ и оценка на риска при избор на инвестиционни решения. София: УИ Стопанство, 2000
15. Матеев, М. Инвестиции и инвестиционен мениджмънт: теория и практика. София: Сиела, 2012, с. 163
16. Николова, Н. Корпоративни финанси, част първа. София: Сиела, 2007, с. 320
17. Норткот, Д. Принятие инвестиционных решений, М. ЮНИТИ, 1997
18. Орешарски П. Управление на инвестициите, С. 2007
19. Орешарски, П. Финансов анализ и управление на инвестициите. София: ИК „Люрен“, 1992
20. Петров Г. Основи на финансите на фирмата. Университетско издателство „Стопанство“, С. 1997 г.
21. Петров, Г. Основи на финансите на фирмата. София: Тракия-М, 1999
22. Ръководство за анализ на инвестиционните проекти по разходи и ползи, Европейска комисия, Регионална дирекция ”Регионална политика”

23. Трифонов, Т. и др. Корпоративни финанси. София: Тракия-М, 1999
24. Хорн, Дж. В. Дж.М.Вахович. Основы финансового менеджмента. Вильямс, Москва, Санкт Петербург, Киев, 2011